

โครงการพัฒนาพื้นที่ตำบลเหล่ากอหกอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลเหล่ากอหก อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย

เรื่องเดิม

เมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๖ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้พระราชทานพระราชดำริ ให้พิจารณาช่วยเหลือราษฎรตำบลเหล่ากอหก อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย ซึ่งประสบปัญหาที่ดินทำกิน อาชีพป่าไม้ และขาดแคลนน้ำ ไม่สามารถทำการเกษตร หรือปลูกพืชผล ให้ได้ดี สำหรับการช่วยเหลือราษฎรตำบลเหล่ากอหก อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย นอกจากการพิจารณาเรื่องแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำแล้วควรพิจารณาส่งเสริมการปลูกอะโวคาโด และแมคคาเดเมีย พร้อมทั้งการช่วยเหลือ ด้านการตลาดให้กับราษฎรในพื้นที่

ผลการดำเนินงาน

๑. ด้านการพัฒนาแหล่งน้ำ

ปีงบประมาณ ๒๕๕๗ - ๒๕๕๘ กรมชลประทานได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาน้ำให้แก่ราษฎรบ้านเหล่ากอหก เพื่อช่วยเหลือราษฎรให้สามารถได้น้ำใช้สำหรับเพื่อการเกษตรและอุปโภคบริโภค ดังนี้

๑.๑ ปรับปรุงอ่างเก็บน้ำห้วยน้อย บ้านเหล่ากอหก ตำบลเหล่ากอหก

ชุดลอกขนาดกว้าง ๔๐ เมตร ยาว ๗๔๐ เมตร ลึกเฉลี่ย ๒.๕๐ เมตร พร้อมระบบส่งน้ำ ยาว ๖๔๖ เมตร ปริมาณน้ำเพิ่มขึ้นเป็น ๒๐๒,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร สามารถส่งน้ำสนับสนุนการอุปโภคบริโภค จำนวน ๑๒๐ ครัวเรือน ๖๐๐ คน ดำเนินการแล้วเสร็จเมื่อปี ๒๕๕๗

๑.๒ ก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยทับหมู่ บ้านเหล่ากอหก หมู่ที่ ๑ ตำบลเหล่ากอหก

ก่อสร้างทำนบดินกว้าง ๖ เมตร ยาว ๑๐๒ เมตร สูง ๑๕.๕๐ เมตร ความจุ ๙๑๒,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร พร้อมดำเนินการก่อสร้างระบบส่งน้ำสามารถส่งน้ำสนับสนุนการอุปโภคบริโภคของราษฎรและสนับสนุนพื้นที่เกษตรกรรม เนื้อที่ ๔๐๐ ไร่ ดำเนินการแล้วเสร็จเมื่อปี ๒๕๕๗

๑.๓ ก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยสีดา บ้านนาเชื่อม หมู่ที่ ๒ ตำบลเหล่ากอหก

ก่อสร้างทำนบดินกว้าง ๖ เมตร ยาว ๙๗ เมตร สูง ๒๒ เมตร ความจุ ๑๕๖,๖๓๐ ลูกบาศก์เมตร พร้อมก่อสร้างท่อส่งน้ำยาว ๒,๐๔๘ เมตร สามารถส่งน้ำสนับสนุนพื้นที่เกษตรกรรมของราษฎร จำนวน ๔๕๐ ไร่ ดำเนินการแล้วเสร็จเมื่อปี ๒๕๕๘

ปี ๒๕๖๐ ดำเนินการก่อสร้างระบบส่งน้ำ สาย MP และติดตั้งท่อซีเมนต์ใยหิน (AC ขนาด $\varnothing$ ๔๐๐ มิลลิเมตร) ชั้น ๒๐ ต่อจากระบบเดิม ความยาว ๔๒๘ เมตร ปัจจุบันได้ดำเนินการไปแล้วร้อยละ ๗๐ คาดว่าจะแล้วเสร็จภายในเดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๐

งานวางท่อส่งน้ำ ความยาว ๔๒๘ เมตร

๒ ด้านการอนุรักษ์และพัฒนาป่าไม้

กรมป่าไม้ ดำเนินการเพาะชำกล้าไม้ทั่วไป เพาะชำกล้าไม้มีค่าขนาดใหญ่ และเพาะชำกล้าหวาย ก่อสร้างฝายถาวร ฝึกอบรมหลักสูตรการใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมและสาธิตระบบวนเกษตร ส่งเสริมพืชเศรษฐกิจร่วมกับไม้ป่าเพื่อสร้างรายได้ ดำเนินการแล้วเสร็จเมื่อปี ๒๕๕๙

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้ดำเนินการจัดตั้งกลุ่มเพื่อสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมและพัฒนาความเข้มแข็งของชุมชน พร้อมทั้งจัดเวทีเพื่อจัดทำโครงสร้างและขับเคลื่อนกิจกรรมของกลุ่ม สร้างเสริมองค์ความรู้ในการอนุรักษ์และพัฒนาตามแนวพระราชดำริให้กับกลุ่ม ดำเนินการแล้วเสร็จเมื่อปี ๒๕๕๙

๓. ด้านการพัฒนาทรัพยากรดิน

กรมพัฒนาที่ดิน ดำเนินการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำพร้อมปลูกไม้ผลครอบคลุมพื้นที่ ๒,๕๐๐ ไร่ บริเวณบ้านนาเจริญ หมู่ที่ ๕ ตำบลเหล่ากอหก โดยการขุดบ่อตักตะกอนดิน ทำคันดินขึ้นบันไดปลูกไม้ผล ก่อสร้างทางลำเลียงในไร่นา ก่อสร้างท่อระบายน้ำ และปลูกแมคคาเดเมีย โดยมีราษฎรเข้าร่วมโครงการจำนวน ๓๐ คน ดำเนินการแล้วเสร็จเมื่อปี ๒๕๕๙

๔. ด้านสิ่งแวดล้อมและการส่งเสริมอาชีพ

กรมส่งเสริมการเกษตร จัดอบรมเกษตรกรหลักสูตรการปลูกและดูแลรักษาแมคคาเดเมียให้กับเกษตรกรจำนวน ๒๕ ราย พร้อมทั้งสนับสนุนต้นพันธุ์แมคคาเดเมีย จำนวน ๑,๒๕๐ ต้น ต้นพันธุ์ อะโวคาโด จำนวน ๒,๗๐๐ ต้น ปัจจุบันได้ดำเนินการเสร็จแล้ว

อบรมเกษตรกรหลักสูตรการปลูก และดูแลรักษาแมคคาเดเมีย

ประโยชน์ของโครงการ

๑. ทำให้ระบบนิเวศในพื้นที่โครงการฯ ประมาณ ๗๓,๗๕๐ ไร่ มีความหลากหลายทางชีวภาพมากขึ้น พื้นฟูสภาพป่าให้กลับมามีความอุดมสมบูรณ์อย่างยั่งยืน สร้างจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้กับราษฎร ๕ หมู่บ้าน ตำบลเหล่ากอหก จำนวน ๒,๓๒๘ คน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของราษฎรที่ยากจน ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีอาชีพ เพื่อจะได้มีรายได้เลี้ยงครอบครัว

๒. ทำให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในการใช้สารอินทรีย์แทนการใช้สารเคมี ในการปลูกพืชทำให้มีสุขภาพแข็งแรง เกษตรกรปรับเปลี่ยนการปลูกไปเป็นปลูกพืชเศรษฐกิจแทนการปลูกพืชเชิงเดี่ยว ลดปัญหาการบุกรุกทำลายป่าไม้ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พื้นฟูสภาพป่าที่เสื่อมโทรมให้เป็นบริเวณต้นน้ำลำธาร และอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้เดิมให้คงสภาพไว้ให้ได้ และเร่งรัดการปลูกป่าไม้ยืนต้นเพิ่มขึ้น